

UMANISMUL DREPTULUI PENAL ÎN MATERIA PEDEPSELOR ȘI MĂSURILOR PREVENTIVE

Lector doctor *Angela Tatu*

Abstract

The principle of criminal law's humanism is reflected in the criminal law regarding the criminal penalties and in the calculation method of the penalties and preventive measures. Regarding the calculation method the „full days” system is consecrated. In the same time the criminal law's humanism can also be found in the calculation of the penalties and the preventive measures executed both on the territory of our country and aboard, but also regarding the possibility of probation before the entire execution of a punishment under the conditions provided by the law. The criminal law allows the calculation of the duration of the preventive measures of deprivation of liberty, the period in which a person suffered a preventive measure of deprivation of liberty diminishing the length of the pronounced prison sentence. The article is a study of these aspects, invoking certain problems of the legal practice, especially related to the calculation of the duration of the preventive measures of deprivation of liberty in case of concurrent crimes judged separately, in case of suspension of the execution of the sentence, revoking the renunciation to the postponing of the sentence or revoking the renunciation to the application of the sentence. We take into consideration the implications of these provisions in idemprinciple and the compatibility of the criminal regulations in the field with the CEDO provisions.

Keywords: *criminal law's humanism, criminal law, preventive measures*

Principiul umanismului dreptului penal se reflectă în dreptul penal și în ce privește sancțiunile de drept penal. Acest principiu presupune ca legiuitorul să prevadă în legea penală doar acele sancțiuni care „sunt în deplină concordanță cu conștiința morală și juridică a societății”¹. Aceasta înseamnă ca nicio pedeapsă, pedepsele constituind categoria cea mai aspră dintre sancțiunile penale, să nu provoace suferințe fizice, torturi ori să înjosească persoana condamnatului, să fie inumane sau degradante. Umanismul dreptului penal se regăsește și cu privire la modul de calcul al pedepselor și al măsurilor preventive, în materia computării pedepselor și măsurilor preventive executate atât pe teritoriul țării noastre, cât și în

¹I. Pascu ș.a., *Drept penal. Partea generală*, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2016, p. 421.

afara teritoriului țării noastre, dar și cu privire la posibilitatea liberării condiționate, înainte de executarea integrală a unei pedepse în condițiile prevăzute de lege.

În ce privește modul de calcul, este consacrat sistemul „zilelor pline”² atât în materia măsurilor preventive, cât și în materia executării pedepselor, ca sancțiuni de drept penal. Codul penal, în Titlul III - Pedepsele, Capitolul IV - Calculul duratei pedepselor, instituie în materia termenelor substanțiale, ca termene prevăzute în materia pedepselor, dar și în legătură cu luarea, menținerea, înlocuirea sau revocarea măsurilor preventive, următorul mod de calcul. Astfel, potrivit art. 71 C. pen. „durata executării pedepsei privative de libertate se socotește din ziua în care condamnatul a început executarea hotărârii definitive de condamnare [alin. (1)]. Ziua în care începe executarea pedepsei și ziua în care încetează se socotesc în durata executării [alin. (2)]. Perioada în care condamnatul, în cursul executării pedepsei, se află bolnav în spital intră în durata executării, în afară de cazul în care și-a provocat în mod voit boala, iar această împrejurare se constată în cursul executării pedepsei [alin. (3)]. Permisivunile de ieșire din penitenciar, acordate condamnatului conform legii de executare a pedepselor, intră în durata executării pedepsei [alin. (4)].

Aceleași dispoziții le regăsim și în ce privește măsurile preventive, calculul adoptat de către legiuitor fiind tot cel al „zilelor pline” sau unităților pline, sistem potrivit căruia ora sau ziua de la care începe și se sfârșește termenul intră în durata acestuia. Tot cu privire la modul de calcul, în Titlul X - Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală, legiuitorul prevede în cuprinsul art. 186 C. pen. că „la calcularea timpului ziua se socotește de 24 de ore, săptămâna de 7 zile, iar anul de 12 luni. Luna și anul se socotesc împlinite cu o zi înainte de ziua corespunzătoare datei de la care au început să curgă”. În materia măsurilor preventive și a altor forme de restrângere a libertății, sunt incidente dispozițiile art. 271 C. pr. pen., care statuează că „în calculul termenelor privind măsurile preventive sau orice măsuri restrictive de drepturi, ora sau ziua de la care începe și cea la care se sfârșește termenul intră în durata acestuia”.

Tot ca expresie a umanismului dreptului penal, legiuitorul a fost și este preocupat ca cel condamnat să nu suporte mai multe consecințe ale aceleiași fapte săvârșite, sens în care detenția preventivă, în oricare din formele ei, constituie ea însăși o „pedeapsă”. Dacă nu s-ar proceda la computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate, s-ar ajunge în situația în care cel condamnat ar executa o pedeapsă mai mare decât cea pronunțată de către instanța de judecată. Astfel, deținerea preventivă nu mai constituie, ca în Codul penal din anul 1864, o *custodia honesta*³, motiv pentru care în Codul nostru penal este reglementată

² A.St. Tulbure, A. Tatu, *Tratat de drept procesual penal*, ed. a 2-a, Ed. All Beck, București, 2003, p. 272.

³ C. Voicu ș.a., *Noul Cod penal. Ghid de aplicare pentru practicieni*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 73.

instituția computării duratei măsurilor privative de libertate. Mai mult, este reglementată și situația computării pedepselor și măsurilor preventive executate în afara teritoriului țării noastre.

Astfel, în ce privește computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate, potrivit art. 72 C. pen. „perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii pronunțate. Scăderea se face și atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în același timp ori în mod separat, pentru mai multe infracțiuni concurente, chiar dacă a fost condamnat pentru o altă faptă decât cea care a determinat dispunerea măsurii preventive [alin. (1)]. Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade și în caz de condamnare la pedeapsa amenzii, prin înlăturarea în tot sau în parte a zilelor-amendă [alin. (2)]. În cazul amenzii care însoțește pedeapsa închisorii, perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii.” [alin. (3)].

Se observă că în linii mari Noul Cod penal păstrează reglementările din Codul penal din 1968, cu unele modificări în plus sau în minus. Astfel, ni se pare mai adecvată formularea din vechiul Cod penal potrivit căreia în art. 88 alin. (1) se prevedea că timpul reținerii și al arestării preventive se scădea din durata pedepsei închisorii pronunțate, scăderea făcându-se inclusiv atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în același timp ori în mod separat, pentru mai multe infracțiuni concurente, *chiar dacă a fost scos de sub urmărire penală, s-a încetat urmărirea penală sau a fost achitat ori a încetat procesul penal pentru fapta care a determinat reținerea sau arestarea preventivă*. Această reglementare privitoare la adoptarea unei soluții de netrimitere în judecată, de achitare sau încetarea procesului penal nu se mai regăsește în cuprinsul art. 72 NCP.

O reglementare mai explicită o constituie faptul că în noul Cod penal, spre deosebire de vechiul Cod, se arată cum se face scăderea duratei măsurii preventive privative de libertate în caz de condamnare la pedeapsa amenzii, *prin înlăturarea în tot sau în parte a zilelor-amendă*. Vechiul Cod nu explica cum se face această deducere.

Dispozițiile Codului penal se întregesc cu cele ale Codului de procedură penală, unde în art. 399 alin. (9) C. proc. pen. se prevede că „durata măsurii arestului la domiciliu se deduce din pedeapsa aplicată prin echivalarea unei zile de arest la domiciliu cu o zi de pedeapsă”. Deci scăderea operează și în cazul în care măsura preventivă dispusă este cea a arestului la domiciliu. De asemenea, toate aceste dispoziții se completează cu prevederile art. 393 alin. (2) C. proc. pen., *deliberarea instanței de judecată trebuind să poarte și asupra deducerii duratei măsurilor preventive privative de libertate și a internării medicale*”.

Legislația noastră, în art. 73 C. pen., cuprinde referiri privitoare și la computarea pedepselor și măsurilor preventive executate în afara țării, aceasta fiind tot expresia principiului umanismului dreptului penal. Astfel, în cazul

infraacțiunilor săvârșite în condițiile art. 8, art. 9, art. 10 sau art. 11, partea din pedeapsă, precum și durata măsurilor preventive privative de libertate executate în afara teritoriului țării se scad din durata pedepsei aplicate pentru aceeași infracțiune în România [alin. (1)]. Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care pedeapsa executată în afara țării este amenda [alin. (2)]. Și în aceste situații, instanța va avea în vedere faptul că nu orice perioadă executată este susceptibilă a fi dedusă din pedeapsă, aceasta trebuie să fie prevăzută într-o hotărâre penală de condamnare, achitare ori încetare a procesului penal. Nu pot fi deduse toate perioadele în care a figurat arestat pe teritoriul altor state, dat fiind că este vorba de arestare preventivă dispusă în alte cauze, într-un stat străin, în absența unei hotărâri de condamnare, actele judiciare în cauză neputând face obiectul unei proceduri de recunoaștere în România, potrivit Legii nr. 302/2004, republicată, privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, pentru a li se da eficiență în condițiile art. 72 teza finală C. pen., în ipoteza în care ar fi vorba de infracțiuni concurente.

Unele probleme însă continuă să apară în practica judiciară, ridicând un semn de întrebare asupra acurateții normelor de drept penal sau de drept procesual penal care fac referiri la deducerea ori computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate. În acest sens, aratam că am întâlnit situații în care prin îndreptarea unor erori materiale și prin înlăturarea unor omisiuni vădite, în baza procedurii reglementate de art. 278 și 279 C. pr. pen., instanța se pronunța asupra deducerii duratei măsurilor preventive ori de câte ori existau diferențe între minută și hotărârea pronunțată⁴ (deducere greșită, alt număr de zile, altă lună, alt an) sau dimpotrivă, situații opuse, când acestea constituiau motiv de desființare ori casare a hotărârii pronunțate care cuprindea asemenea erori, fiind îndreptate pe calea apelului sau recursului.

În ce privește infracțiunile concurente, judecate separat, și nu în cadrul aceleiași dosar penal, au existat abordări diferite în practica judiciară, în sensul că unele instanțe au dedus durata măsurilor preventive privative de libertate anterior pronunțării unor hotărâri, chiar nedefinitive, cu privire la restul infracțiunilor concurente, iar altele, dimpotrivă, respingeau aceste cereri, mențineau măsurile preventive, justificate de faptul că nu exista o hotărâre, definitivă sau nu, cu privire la restul infracțiunilor concurente. De regulă, aceste solicitări ale condamnaților de deducere a duratei măsurilor preventive privative de libertate din pedeapsa pronunțată în caz de infracțiuni concurente se fac pe calea contestației la executare reglementată de art. 598 și urm. C. pr. pen. Astfel, poate constitui motiv de

⁴ Indicarea corectă în minută, precum și în considerentele hotărârii a datei de la care se deduce din durata pedepsei pronunțate timpul arestării preventive și menționarea în dispozitivul hotărârii a aceleiași zile și luni, dar a altui an decât în minută, nu constituie motiv de casare, ci o evidentă eroare materială ce se îndreaptă de instanța de judecată care a pronunțat hotărârea potrivit procedurii prevăzute de art. 195 C. pr. pen. (ÎCCJ, dec. nr. 107/2004), V. Pușcașu, *Noile proceduri penale*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 551.

admitere a contestației la executare în baza art. 598 lit. d) C. pr. pen., putându-se invoca drept cauze de stingere sau micșorare a pedepsei nededucerea, prin hotărâre definitivă, a duratei arestării preventive ori deducerea perioadei cât a fost arestat sau privat de libertate condamnatul în vederea extrădării⁵.

Astfel, având în vedere că în cauza în care condamnatul petent a fost arestat preventiv nu s-a adoptat o soluție definitivă cu privire la faptele pentru care a fost urmărit penal și apoi judecat, unele instanțe au apreciat că la acest moment computarea măsurii preventive nu poate opera. *Scăderea duratei arestării preventive evident va fi dispusă după pronunțarea unei hotărâri definitive*, pe baza căreia să se poată statua și cu privire la concurența infracțiunilor, neavând relevanță sub acest aspect dacă hotărârea va fi de condamnare, întrucât aplicarea dispozițiilor art. 72 C. pen. nu presupune cu necesitate și realizarea unor operațiuni de contopire a pedepselor⁶.

Deși art. 72 C. pen. nu face nicio precizare în materia pronunțării unei hotărâri definitive care să statueze cu privire la existența unor infracțiuni concurente, practica judiciară a decis în mod majoritar în acest sens, chiar dacă există situația unui concurs de infracțiuni ipotetic. Altfel spus, computarea din pedeapsă a perioadei în care un condamnat a fost supus unor măsuri preventive nu este posibilă decât după momentul în care acțiunea penală a fost soluționată în mod definitiv în cauza ce a determinat dispunerea măsurii preventive privative de libertate.

În sprijinul acestor orientări se încadrează, desigur, Decizia Curții Constituționale nr. 138 din 10 martie 2015 pronunțată ca urmare tot a unei contestații

⁵ V. Pușcașu, *op. cit.*, p. 759-760.

⁶ <http://legeaz.net/spete-penal-ca-cluj-2014/contestatie-executare-deducere-arestare-preventiva-recurs-456-2014>. Curtea reține că, la acest moment procesual, solicitarea condamnatului este prematur formulată, întrucât sentința penală nr. 43/D/2012 din 02 februarie 2012 a Tribunalului Cluj, dată în dosarul nr. zzz/117/2011, prin care a fost condamnat la pedeapsa de 3 ani închisoare și prin care s-a dedus arestul preventiv pe perioada 10 noiembrie 2010 - 20 septembrie 2011, nu este definitivă, dosarul fiind în curs de soluționare la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Condamnatul a susținut că sistemul judiciar, precum și soluțiile care se aplică inculpaților într-un anumit gen de cauze trebuie să fie previzibile. În legătură cu această susținere, Curtea învederează că deși previzibilitatea soluțiilor penale poate constitui un deziderat din punct de vedere al politicii statale, datorită caracterului personal al răspunderii penale, dar și particularității faptelor deduse judecării, precum și individualității persoanelor acuzate de comiterea infracțiunilor, procesul de stabilire a pedepsei și modul de rezolvare a cererilor accesorii are un pronunțat caracter de specificitate, așa încât, deși se poate discuta despre o similaritate a spețelor, nu se poate solicita aplicarea unor sancțiuni și soluții identice cu cele date în alte cazuri, pentru același tip de infracțiuni.

În plus, practica judiciară nu este statică, ci este supusă în timp unui proces de modificare, datorită evoluției relațiilor sociale, dar și schimbării formelor de comitere a infracțiunilor, a frecvenței anumitor tipuri de fapte și a consecințelor sociale ale acestora.

Din aceste motive, în sistemul de drept românesc, care nu atribuie precedentului judiciar valoare de lege și obligativitate, invocarea unei anumite practici judiciare are doar o valoare orientativă. Pentru instanțele judecătorești sunt obligatorii doar deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în recursuri în interesul legii, deciziile [Curții Constituționale](#) și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului.

la executare formulată de către un condamnat aflat într-o situație similară cu cea descrisă anterior, care a criticat dispozițiile art. 72 C. pen., pe motiv că acest text nu permite computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate dispuse într-un dosar nesoluționat definitiv dintr-o pedeapsă definitivă pronunțată pentru săvârșirea unor infracțiuni concurente.

În susținerea Curții se reține că „săvârșirea unor infracțiuni concurente, potrivit art. 72 alin. (1) teza a doua din Codul penal, poate fi stabilită prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă. Anterior datei pronunțării unei astfel de hotărâri, concursul de infracțiuni este unul ipotetic, existența sa, stabilită prin acte ale procurorului sau dedusă din acte procesuale specifice desfășurării procedurii judecătorești în primă instanță anterioare pronunțării unei hotărâri de soluționare a acțiunii penale, conform art. 405 din Codul de procedură penală, fiind afectată de cauza suspensivă a constatării sale printr-un astfel de act. Prin urmare, din interpretarea gramaticală a prevederilor art. 72 alin. (1) din Codul penal, Curtea reține că o persoană condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni și urmărită penal sau judecată pentru o infracțiune concurentă, fapte al căror concurs nu a fost stabilit printr-o hotărâre judecătorească, nu se încadrează în ipoteza normei de la art. 72 alin. (1) din Codul penal teza a doua și nu poate beneficia de computarea duratei măsurii preventive privative de libertate executate ca urmare a săvârșirii infracțiunii în privința căreia nu s-a pronunțat o hotărâre judecătorească. Această concluzie rezultă și din interpretarea sistematică a textului legal criticat, care este cuprins în titlul III – Pedepsele al Părții generale a Codului penal, la capitolul IV – Calculul duratei pedepselor.”

Instanța de judecată poate pronunța, conform prevederilor art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală, soluționând cauza penală referitoare la infracțiunea aflată în concurs cu infracțiunea în privința căreia există o hotărâre definitivă, una dintre următoarele soluții: condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal.

Un alt argument, de această dată de text, în opinia Curții, este cuprins în fraza finală a art. 72 alin. (1) teza finală din Codul penal, „aceasta făcând referire implicită la existența unei hotărâri judecătorești atunci când stabilește că scăderea, în ipoteza textului, se realizează «chiar dacă [condamnatul - s.n.] a fost condamnat pentru o altă faptă (...)». În acest context, Curtea constată că textul analizat se referă, în mod evident, la situația infracțiunilor concurente în raport cu care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească, chiar și de achitare sau de încetare a procesului penal, și nu la cele care se află încă în curs de soluționare la momentul realizării operațiunii de computare.”

Pentru toate aceste motive, Curtea constată că „situația juridică a persoanelor condamnate la pedepse penale este diferită de cea a persoanelor care au calitatea de inculpați în dosare penale nesoluționate prin hotărâri judecătorești, fiind urmarea judecării acestora din urmă în mod separat pentru infracțiuni concurente. Acest aspect justifică tratamentul juridic diferențiat instituit de legiuitor sub

aspectul dreptului de a beneficia sau de a solicita computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate, măsura computării, împreună cu aspectele anterior arătate, fiind aplicabilă în mod egal doar persoanelor condamnate care se încadrează în ipoteza normei de la art. 72 alin. (1) teza a doua din Codul penal.”

Față de conținutul acestei decizii apreciem că nu se mai pune problema unei practici neunitare a instanțelor de judecată, decizia amintită tranșând problema computării duratei măsurilor preventive privative de libertate în materia infracțiunilor concurente instrumentate în dosare penale separate.

În ce privește compatibilitatea acestei decizii a Curții Constituționale în raport cu prevederile CEDO, în sensul articolului 54 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen, pedeapsa pronunțată de către o instanță a unui stat contractant nu trebuie considerată „executată” sau „în curs de executare” atunci când inculpatul a fost pentru scurt timp reținut și/sau arestat preventiv și când, în conformitate cu legislația statului de condamnare, această privare de libertate trebuie dedusă din durata pedepsei închisorii ce va fi executată ulterior⁷.

Există și alte probleme în practica judiciară ridicate în legătură cu computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate în cazul suspendării executării pedepsei. S-a exprimat opinia că în acest caz durata reținerii și arestării preventive nu se scade din durata suspendării executării pedepsei, în schimb durata reținerii și arestării preventive se scade din durata pedepsei închisorii numai în cazul în care se revocă suspendarea executării⁸. Apreciem că, pentru identitate de rațiune, același raționament se aplică și în cazul revocării renunțării la amânarea pedepsei ori a revocării renunțării la aplicarea pedepsei. De asemenea, se va deduce durata reținerii și arestării preventive din pedeapsa aplicată care a fost grațiată total sau parțial, dar condiționat, fiind posibilă revocarea ei. Deducerea reținerii și arestării preventive are loc și când, anterior judecării, sesizării cu privire la reducerea acestora, conform art. 449 vechiul C. pr. pen., unele dintre infracțiunile concurente pentru care condamnatul fusese reținut sau arestat preventiv au fost amnistiate⁹.

Alte instanțe¹⁰ au considerat că art. 72 alin. (1) NCP teza a II-a, ca și prevederile art. 597 și urm. NCPP care reglementează contestația la executare *vizează perioade de arest preventiv din România, iar nu din străinătate, și care să se refere la fapte care să nu fi*

⁷ Hotărârea Curții de Justiție a CE (camera a doua) din data de 18 iulie 2007. Proces penal împotriva Jürgen Kretzinger. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare: Bundesgerichtshof - Germania. Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen - Articolul 54 - Principiul «ne bis in idem» - Noțiunea de «aceleași fapte» - Țigări de contrabandă - Importuri în mai multe state contractante - Urmărire penală în diferite state contractante - Noțiunea de «executare» a pedepselor - Suspendarea executării pedepsei - Deducerea perioadelor de arestare preventivă de scurtă durată - Mandatul european de arestare. Cauza C-288/05. *European Court Reports 2007 I-06441*. ECLI identifier: ECLI:EU:C:2007:441.

⁸ V. Pușcașu, *op. cit.*, p. 489, invocându-se dec. ÎCCJ nr. 1356/2002.

⁹ <http://www.rasfoiesc.com/legal/drept/Calculul-pedepselor52.php>.

¹⁰ <http://www.avocatura.com/speta/510707/contestatia-la-executare-art598-ncpp-tribunalul-dambovita.html#ixzz4RikF5m6Z>.

fost judecate definitiv până la comiterea infracțiunii care a stat la baza pedepsei din care se solicită deducerea arestului preventiv din alte cauze. S-a invocat că art. 13 NCPP este aplicabil și în ceea ce privește contestația la executare, arătându-se că legea procesual penală se aplică în procesul penal actelor efectuate și măsurilor dispuse pe teritoriul României, cu excepțiile prevăzute de lege. Deci, măsurile preventive privative de libertate trebuie să vizeze în principiu cauze penale ce au făcut obiectul unui proces în România, altfel ele nu pot sta la baza deducerii perioadei de arest preventiv din pedeapsa ce ar fi fost aplicată după judecarea fondului cauzei. Se remarcă faptul că atunci când legiuitorul a dorit să se poată deduce perioade din arest aplicate în străinătate a făcut-o expres.

Motivarea corectă a instanței a fost aceea că „art. 73 NCP se referă la computarea pedepselor și măsurilor preventive executate în afara țării” și se arată că „în cazul infracțiunilor săvârșite în condițiile art. 8, 9, 10 sau 11 NCP (infracțiuni cărora le-a fost aplicabilă și legea română în baza vreunuia dintre principiile teritorialității, personalității, realității sau universalității legii penale) partea din pedeapsă, precum și durata măsurilor preventive privative de libertate executate în afara teritoriului țării se scad din durata pedepsei aplicate *pentru aceeași infracțiune în România.*” Legiuitorul reglementează astfel situația în care, prin excepție de la principiul *ne bis in idem*, o persoană ajunge să fie condamnată prin aplicarea legii penale române în România, cât și prin aplicarea unei legi străine pentru aceeași infracțiune în străinătate. Soluția legislativă aleasă este aceea ca partea din pedeapsă executată în străinătate (incluzând și durata măsurilor preventive privative de libertate) să se deducă din pedeapsa aplicată în România, pentru a se evita ca o persoană să execute de două ori o pedeapsă pentru aceeași infracțiune comisă¹¹.

Un alt caz de deducere din pedeapsă a perioadei de arest preventiv din străinătate este reprezentat de art. 15 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, text potrivit căruia „durata arestului efectuat în străinătate în îndeplinirea unei cereri formulate de autoritățile române în temeiul prezentei legi este luată în calcul în cadrul procedurii penale române și se compută din durata pedepsei aplicate de instanțele române”. Prevederea se aplică pentru diferitele forme de cooperare în materie penală (cum ar fi extrădarea și mandatul european de arestare) care impun accesoriu privarea de libertate în străinătate a unor persoane. Cum privarea de libertate vizează în mod

¹¹ Nu este întrunit acest caz în speță, pentru că petentul a fost urmărit pentru alte infracțiuni în străinătate (în SUA - n.n.) decât cele săvârșite în România și pentru care i-a fost aplicată pedeapsa rezultantă de 8 ani închisoare pe care o execută în prezent. În speță nu au existat date minime din care să rezulte că petentul ar fi fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni în Statele Unite ale Americii, neidentificându-se date concrete ce ar putea fi solicitate autorităților străine pentru a fi comunicate instanței române. În condițiile în care petentul afirmă că nu i-a fost remisă vreo citație pentru vreun proces în Statele Unite ale Americii, s-a plecat de la prezumția că, în ciuda unor eventuale măsuri preventive ce i-ar fi fost aplicate în trecut de statul american, cauza nu a cunoscut vreo fază procesuală finalizată cu o hotărâre de condamnare. Instanța a respins ca neîntemeiată contestația la executare formulată de petent.

direct cauza pentru care inculpatul este cercetat în România sau pedeapsa definitivă aplicată de statul român și care se cere a fi executată, este necesară deducerea acelei perioade din pedeapsa aplicată sau ce se va aplica în România.

Suntem de acord că actualmente nu există nicio reglementare care să dea posibilitatea deducerii arestului preventiv aplicat în străinătate pentru fapte concurente, *dar diferite* de cele care ar fi făcut obiectul procedurii în România în condițiile în care în România a intervenit condamnarea, iar în străinătate, achitarea. Dacă totuși s-au pronunțat condamnări definitive în străinătate, potrivit Legii nr. 302/2004 este posibilă recunoașterea acelor hotărâri de condamnare, chiar și la cererea persoanei condamnate, fiind justificat interesul contopirii unor pedepse aplicate în România și în străinătate, pentru infracțiuni concurente.

În ceea ce privește aplicarea arestului preventiv din străinătate, pentru aplicarea principiului recunoscut în România potrivit art. 72 alin. (1) teza a II-a NCP și unor perioade de arest preventiv din străinătate, se justifică *de lege ferenda* introducerea unei norme de excepție, expresă, care să autorizeze deducerea unor asemenea perioade din pedeapsa aplicată în România pentru fapte concurente, *dar diferite* de cele care ar fi făcut obiectul procedurii în România. Și această prevedere ar fi tot o reglementare care transpune principiul umanismului în dreptul penal, principiu care de altfel se regăsește în dispozițiile analizate de prezentul articol.